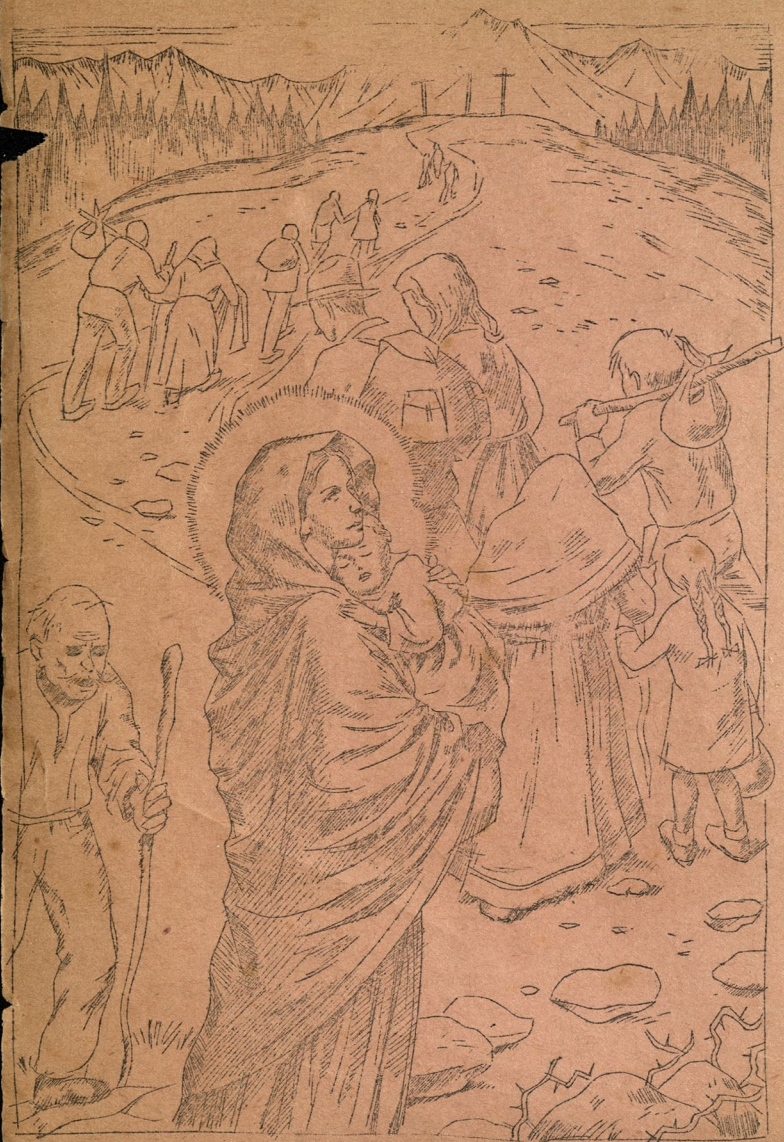

MARIJA Z NAMI

JE ODSLA

DA TUJE

SONETNI VENEČ

Uvodni sonet.

Zdaj Campo dom se novi imenuje,
 oltarji so leseni brez sijaja,
 strupen pogled neznancev vse obdaja,
 doma rdeče kladvo smrt nam kuje,

Marija z nami je odšla na tuje,
 v temi nas z upom Njen smehljaj navdaja,
 v očeh se Njenih skriva slutnja raja,
 v naročju Sin brezdomcev križ bl. gruje.

In vsak večer, ko zvezde tuje tla jo,
 "O, spomni se!" doni iz ust proseče,
 "glej lačne, bolne, shirane, noseče in

Izprosi nam vrnitev v domačijo !

Da v njej postavi rod svetišče sreče,
 kjer v vek časti naj Milostno Marijo !"

I.

Grozeč nemir lebdi v naročju mraka,
že kriki karavan done v puščavi,
molče se dviga tempelj na višavi,
ni zora poljubila še vodnjaka...

Marija v mesto z Jezusom koraka,
da praznik svet obišče po postavi;
nekje za njo je Nazaret v daljavi,
nekje pred njo prerokba Sina čaka...

Zaman v zastrto daljo se ozira,
nikdar ne vrnejo se mlada leta,
spominov trnje krog srca se spleta.

Ljubezen v nemi žrtvi zdaj odmira.
Med njo in Sinom volja je Očeta.
Okno v bodočnost s strahom se upira.

II.

ko v bodočnost s strahom se upira,
Nejasne slutnje v duši se budijo,
gore in žgoc in spet se potopijo,
odkar razpeta je perut večera.

Marija mati polna je nemira.
Ljubezni klici gluho se gubijo,
med Njo in Njim samote se gostijo,
a noč ji pesmi grceze s strun ubira.

Morda pa so ji Sina že prijeli?
In zdaj Ga bes kot Jagnje k nožu tira,
v telc se krhke kruta vrv zadira?

Ah, ne! Saj, glej se prazniki začeli...
A upi, upi z zoro se zbledeli,
srce z boljše osamljeno umira.

III.

Srce z beljc čsamljeno umira
na sredi množice, ki pest dviguje
in "Križaj! Križaj!" vpije vedno huje.
Ne veš li, da cesarju se upira ?

Glej, človek! Kri na licu se nabira,
ka-ha, ničvrednež! Ljudstvo zapeljuje,
in pravi, da izvoljenim kraljuje ...
Na križ, na križ! k Pilatu krik prodira.

Še včeraj lačne je nasičeval,
še včeraj zdravja gobavim dajal,
to vrača bič Mu rimskega vojaka.

Marija nima solz... Je bol prejaka...
Nikogar ni, ki Zanj bi glasoval!
Povsod porog in meč beseda vsaka.

IV.

Povsod porog in meč beseda vsaka,
žvižgaje bič Mu poje melodijo,
na glavi trni stiskajo, skelije,
pritiska skoraj križ Moža do tlaka.

Pod krošnjo smokev Mati Sina čaka.
Prav vsi udarci znova zaskelijo,
molče trpeča srca govorijo.
Njegov nekoč krasan obraz je - spaka.

Nebo žari. Ni hladnega oblaka.
Ta strašni križ ji Sina k tlom tišči,
naprej! rohni drhal, a On - medli.

Da, Oče! Bodi Tvoja volja taka!
Iz dalje grič lobanja v zrak strmi...
Okrog Luči glavar teme že čaka.

krog Luči glavar teme že čaka.
 Vojaki so z zabijanjem končali,
 žebliji so ostri Jezusa preklali,
 iz ran počasi kri zamrljo namaka.

Razprta žrtev je čez križ na kraka;
 kako pogled nesramen žge in žali,
 razbojnika ob strani so pridali,
 da kosta v čast Njegovo kot oznaka.

Marija nič ne joka, le drhti.
 Pred dušo hodi radost mladih dni,
 ljubezni tempelj v duši se podira.

Ni Sina več. Na križ razpet umira.
 Ne more k Njemu. Ah, ta črna kri ...
 Dolina smrti se za Njim odpira.

VI.

Dolina smrti se za Njim odpira,
z minutami se večja bolečina,
z neba boljšči razbeljena vročina,
pekeln žareč v telo negibno vdira.

Odpusti, Oče! usta Sin odpira,
ki v njih usahnila je skoraj slina,
odpusti vsem! Razbičaj raje Sina,
za grehe vseh na križu, glej, umira.

Odpusti !Mati moli trepetaje,
na les krvav z rokami se epira,
srce v ljubezni: tiha, strta lira.

Kako sladko je v duši, ki se daje!
S porogom hladnim, kruto se smehljuje
Okoli Njega množica se zbira.

VII.

koli Njega množica se zbira
in z njo se zbor veljavnih mož nerčuje,
naj zdaj pokaže, da lahke kraljuje,
saj "Judov kralj" na križu vsak prebira.

Marija s Sinom strup deli prezira.
Nazaret, kjer sveti dom samuje,
kako strašnejša bol je zemlje tuje,
ki v duši vsak sladak spomin odstira.

O Nazaret, skrivnosti svetih kraj !
kjer angel "Da!" Njegove dekle čaka,
da kralj, njen Kralj, cdpre zgubljeni raj!

Je li zaman Njegova žrtev vsaka ?
To ljudstvo hoče zemskih dni sijaj,
v lažnivem upu se pohlep pretaka.

VIII.

V lažnivem upu se pohlep pretaka,
srce nemirno hoče le - imeti,
potem ničesar, srečnc, več zeleti,
o up, ki tu spolnitve ne učka!...

Pod križem kocka pada z rok vojaka,
nekdo hiti sandalcv par pripeti,
spet drug drhti, bo mogel li zadeti
to tuniko, pač vredno srebrnjaka ?

Kdo Materi podari oblačila ?
Da v njih spominov zadnji čar bi skrila,
ko smrt med njo in Dete bo stopila?

Duhovnov zbor smehlja se sli svojati.
Umre naj, kdor želi jim grob skopati!
Iskre pred ljudstvi se maliki zlati !

IX.

Iskré pred ljudstvi se maliki zlati!
Kdor drugemu za žiga v dar kadila,
"pravica ljudska" križ mu ko sodila,
kar ljudstvo hoče, mora obveljati...

Ob križu množica Trpina blati:
"Hej, stopi dol! Če nisi mož iz ila,
če drugim res, še sebi daj zdravila!
Tvoj Bog Te reši zdaj, pred smrti vrati!"

Kako ta blazna kletev up skeli...
Za nje je živel, zdaj za nje trpi...
Moj Bog, pozabi! v muhah vsa ječi...

Z odprtih ran ne neha kri curljati...
V zaton teme bleste maliki zlati,
dokler ne trešči v prah jih božja mati.

Dokler ne trešči v prah jih božja Mati,
malikov zla, da ljudstvo reši smrti,
so noč in grehin hrami duš podrti,
s peklom se rod otrok človeških brati.

Na drugem križu ropar mre bradati,
Ko roga se tovariš žrtvi strti,
edin jo brani, prosi raj odprti,
kako ne neha težka vest kričati !

Marija zre v krvava bleda lica.
Za tujca prosi žalostna Devica,
za dete izgubljeno - večno spravo.

"Še danes..." dahne Sin in zre v daljavo.
Slovesa krik... Tak krona se kraljica,
edina, ki je strla kači glavo.

Edina, ki je strla kači glavo,
 stoji pod križem strta, zapuščena,
 odkar dejal je Sin v slovo: "Glej Žena..."
 Že angel smrti spušča se v nižavo.

Zašlo srce v trpljenja je puščavo,
 kjer ni oaz za usta osušena,
 kjer konca ni, le vedna prst rumena,
 kjer kriki se zaman gube v daljavo.

Ni Sina več. Zdaj drug stoji ob strani.
 Ni več in njeno ta telo krvavo,
 spomini sladkih dni so pokopani.

Glej, dekla sem! hiti šepet v višavo.
 Le bij, da pride k nam spet mir izgnani,
 ko čas za kazer spolni se in spravo.

*K*a čas za kazen spolni se in spravo,
 utone luč in nič zemlje zakrije,
 trepet strahu Kalvarijo cvije
 in krč mrtvaški strese vso naravo.

Eli! zavpije Bog in nagne glavo,
 Neskončna muka luč z oči izpije,
 v skrivnosti strašni duša k nebu vpije,
 drget poslednji tre telc krvavo

Še en trzljaj, še krik: "Končano je!"
 Vihar in grom, se mrtvih dom odpre...
 Do konca Mater beli meč predre.

Z Marijo Sin je spolnil vso postavo.
 Z oblakov blisne sončni sij v planjavo,
 lesket miru razlije se v nižavo...

XIII.

Lesket miru razlije se v nižavo,
poljub miru Nebeškega Očeta,
s krvjo je kupljena nebes cveta,
ljudje so spet otroci z večno slavo.

Ob mrtvem Sinu Mati sklanja glavo.
Srce objema sporoča sveta,
otrokom novim mati bo, obeta...
Delila z njimi radost, dni težavo.

Dokler ne sine novo z Njim življenje,
uteši v vek ljubezni koprnenje,
da ni ločitve treba več se bati!

Dotlej z otroki bo prosila Mati,
da božji Sin okrajša dni trpljenja
in ljudstvo božje vzklije v blagodati.

Jn ljudstvo božje vzklije v blagodat,
svetišča vzpno s podzemskih se votlin,
ljubežni spev objame svet temin,
razsveti križ Njegov se v zarji zlati...

Od smrti Vstali šel je kraljevati,
v Očetov dom se vrnil Večni sin,
a dan za dnem daruje se v spomin,
in dan za dnem za nas Ga prosi - Mati.

Kraljica je, pa nič ni previsoka !
Je kot nekoč trepeče za otroka,
ob križu pot v nebesa vodi vsaka...

In kot nekoč - ob strani satan čaka;
opojno cesta se smehlja široka ...
grozeč nemir lebdi v naročju mraka...

Magisurale

Grozeč nemir lebdi v naročju mraka,
Oko v bodočnost s strahom se upira,
Srce z boljo osamljeno umira,
Povsod porog in meč beseda vsaka :

Okrog Luči Glavar teme že čaka.
Dolina smrti se za njim odpira,
Okoli njega množica se zbira,
V lažnivem upu se pohlep pretaka.

Iskre maliki se pred ljudstvi zlati,
Dokler ne trešči v prah jih božja Mati,
Edina, ki je strla kači glavo,

Ko čas za kazen spolni se in spravo,
Lesket miru razlije se v nižavo
In ljudstvo božje vzklije v blagodati.

Ta sonetni venec
je spesnil begunec RE-0

1. 1945. v begunskem taborišču v Lienzu.

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

D 438753_{d1}

ZALOŽILA SLOV. BE-
GUNSKA TISKARNA
V LIENZU